

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 09.05.2019

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

ABD, 2 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla İran'la petrol ithalatı konusunda aralarında Türkiye'nin de olduğu 8 ülkeye uyguladığı muafiyeti kaldırdığını duyurmuştur. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) raporlarına göre; Türkiye'nin İran'dan Haziran 2018'e aldığı petrol, neredeyse tüm ithalatının yarısına ulaşmıştır. Türkiye, ABD ile yapmış olduğu görüşmeler sonucunda geçici muafiyet statüsüne sahip ülkelerin arasında iken, 2 Mayıs itibarıyla muafiyeti kaldırıldığı için petrol ithalatı konusunda başka tedarikçiler bulma sorunu ile yüz yüze kalmıştır.

Konu ile ilgili; 22 Nisan tarihinde Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Twitter'dan, "ABD'nin İran'dan petrol ithali yasağına getirilen muafiyetlere son vermesi bölgesel barış ve istikrara hizmet etmeyecek ve İran halkına zarar verecek. Tek taraflı yaptırımları ve komşularımızla nasıl ilişki kuracağımız konusundaki dayatmaları kabul etmiyoruz." paylaşımını yapmıştır. Ancak EPDK Kasım 2018 ithalat verilerinde alım sıfıra inmiş, EPDK Aralık 2018'de İran'ın Türkiye petrol ithalatındaki payı yalnızca yüzde 3.85 düzeyinde kalmış ve EPDK Ocak 2019 petrol ithalatı verilerine göre ise; İran'ın ithalattaki payı yüzde 12.3 olmuştur.

Ayrıca basına, TÜPRAŞ'ın İran'dan petrol alımını durdurduğuna dair haberler yansımıştır. Oysa İran'dan alınan petrol fiyat açısından uygun olduğu kadar TÜPRAŞ rafinesinin teknik özelliklerine de uygundur.

11988

Bu Gerekçeyle;

1. ABD'nin İran'dan petrol ithalatında geçici muafiyeti kaldıracağını duyurduğu andan itibaren, İran'dan petrol ithalatımızın oranı azalmıştır. İran'ın yerini alan yeni petrol tedarikçi/leri hangi ülkelerdir?
2. Rafinerilerin damıtma mekanizmasına uygun olmayan petrol, rafineri maliyetinde ve inceltici gerektirdiği için ayrıca maliyette artış anlamına gelmekte iken; TÜPRAŞ'ın İran yerine alımını yapacağı petrolün rafineriye uygunluğu nedir? Bu petrolün ekstra maliyetleri olacak mıdır?
3. Petrol ithalatı konusunda Türkiye'nin planı nedir? Bu plan işlemeye başlamış mıdır?
4. Petrol ithalatı politikası, Bakanlığınızca kamuoyuna açıklanacak mıdır?
5. Petrolün, akaryakıtın ve hammaddesi petrol olan petro-kimya ürünlerinin fiyatlarına yansıyacak artıştan tüketicinin etkilenmesini önlemek üzere çalışmalarınız var mıdır?